

Звіт про результати роботи ресурсного центру з надання психологічної допомоги населенню за 2025 рік

Ресурсний центр надає послуги згідно договорів про співпрацю які були укладені кафедрою психології. Галузі використання розробок та сфери їх впровадження: вища професійна освіта, система освіти (дошкільні, шкільні, позашкільні, спеціальні заклади). медицина (психологічна реабілітація психосоматичних станів), юриспруденція, військова сфера та цивільний захист, соціально-психологічний захист населення.

За звітній період були виконані наступні види роботи:

I. Консультування усіх верств населення з особистісних питань та питань міжгрупової взаємодії. (це як платні послуги так і безкоштовні)

Даний напрям діяльності Центру передбачав проведення профілактичної, просвітницької та консультативної роботи викладачами кафедри, здійснення підвищення психологічної грамотності населення, допомога у розв'язанні проблеми особистісного характеру, надання можливих рекомендацій, щодо виходу з складних та кризових життєвих ситуацій пов'язаних з військовими діями.

За звітній період членами Ресурсного центру були надані наукові, методичні та консультативні послуги широким верстам населення. У тому числі проведені лекції в рамках програм підвищення кваліфікації для психологів та соціальних працівників.

Член Ресурсного центру, викладач кафедри психології *Пасько Катерина Миколаївна*, забезпечувала освітній процес у дистанційному форматі на підготовчих курсах до ЄФВВ (єдиного фахового вступного випробування) за програмою предметного тесту з педагогіки і психології для вступу за ОР Магістр у 2025 році з 04 квітня 2025 року по 31 травня 2025 року на базі Центру професійно-кар'єрної орієнтації та вступу на навчання СумДПУ імені А. С. Макаренка. Загальна кількість слухачів – 17 осіб. Обсяг навчального навантаження складав 72 години. Сума фактичних надходжень склала 33600 грн. В результаті проведення підготовчих курсів до ЄФВВ університет отримав прибуток у розмірі 17602, 58 грн.

Відповідно до укладених договорів про співпрацю викладачами кафедри (членами РЦ) проводилась безкоштовна психологічна допомога та психотерапевтичне консультування дорослих громадян м. Суми (взаємини з батьками, нестійкий емоційний стан; порушення мотиваційно-особистісної сфери; поведінкова саморегуляція під час повітряних тривоги, надання допомоги в критичних ситуаціях).

II. Психологічний супровід професійної діяльності та психологічна освіта населення

Даний напрям діяльності РЦ передбачав співробітництво в області проведення науково-дослідної роботи та впровадження науково-методичних розробок стосовно психологічний супроводу та оптимізація роботи трудового колективу. Це проведення лекцій на підґрунті науково методичних розробок.

Викладачами кафедри (співробітниками центру) пройдено навчання за підтримки Агенції регіонального розвитку Сумської області, що виступає партнером ГО «БАІР» в спільному впровадженні програми «Спільна ініціатива в Україні та Румунії із соціального відновлення, включення та згуртованості українських громад», що фінансується Урядом Італійської Республіки через Міністерство закордонних справ та міжнародного співробітництва /Італійську агенцію співробітництва в галузі розвитку (AICS) в Сумській області пройдено тренінг. Проект реалізується у співпраці Центром психічного здоров'я ХНМУ та Навчально-науковим центром ментального здоров'я ПДМУ. Тренінг «Фахові компетенції немедичних працівників у психічному здоров'ї та психосоціальній підтримці. Перша психологічна допомога та навички комунікації».

Пройдено навчання за програмою "Внутрішня сила" (Inner Strengths) Program (м. Чернівці 5-7 жовтня 2025р.), тренінг для тренерів Міжнародна гуманітарна організація «Лікарі світу-Греція» в Україні (MdM-Greese) у рамках проекту «Поза межами травми» з розширення послуг з охорони психічного здоров'я на рівні громад для дітей та молоді з груп ризику в постраждалих від конфлікту громадах України проводить тренінги «Внутрішні сили. Модуль з позитивного психічного здоров'я (ПЗП) для українських підлітків, молоді та сімей» (Inner Strengths) Program.

Дані тренінги відповідають Плану заходів на 2024-2026 роки з реалізації Концепції розвитку охорони психічного здоров'я в Україні на період до 2030 року та Плану діяльності Міністерства охорони здоров'я України на 2025 рік, зокрема, пп. 44, 50, 51, 56, 57 та 58.

Співробітники центру, проф. Кузікова С.Б (доповідь, участь у обговоренні), доц. Дворніченко Л.Л. та доц. Ермакова Н.О. (участь у обговоренні), приймали участь у регіональному заході Сервіси «Ти як» – визначаємо нові стандарти підготовки фахівців» (круглий стіл), який спрямований на покращення ментального здоров'я жителів регіону. Захід відбувся 30 травня 2025 року. «Організатор: Сумська обласна державна адміністрація – обласна військова адміністрація, регіональна координаторка Всеукраїнської програми ментального здоров'я «Ти як?» Жанна Сидоренко, Центр Життестійкості міста Суми.

III. Психологічна допомога військовослужбовцям та членам їхніх сімей.

Волонтерська консультативна допомога жінкам, чоловіки яких знаходяться в лавах ЗСУ. Зазначений напрям роботи Центру передбачав проведення наукової, навчальної та психогігієнічної роботи з волонтерами, учасниками бойових дій, а також розроблення методичного інструментарію, методичних рекомендацій для психологів та волонтерів, які супроводжують дані категорії населення. Проведено більше 20 консультацій.

Аналіз рівня розробленості проблеми допомоги військовим та членам їхніх родин в умовах війни висвітлено в наступних публікаціях:

1. Кузікова С., Лукомська О. Особливості посттравматичного стресу та резилентності військовослужбовців збройних сил України. *Слобожанський науковий вісник Серія: Психологія. Науковий журнал.* 2024. Випуск 2. С. 32-36. <https://doi.org/10.32782/psyspu/2024.2.6>

2. Кузікова С. Б. Адаптаційний потенціал дружин учасників бойових дій. *Вісник ХНПУ імені Г. С. Сковороди Психологія*. 2025. № 72. С 119-131. <http://journals.hnpu.edu.ua/index.php/psychology/article/view/17129>

3. Дворніченко Л. Л., Чеканська Л. М. Життєстійкість як механізм успішної самореалізації особистості. *Наукові перспективи*. 2025. № 8 (62). С 1275-1287. [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2025-8\(62\)-1275-1287](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2025-8(62)-1275-1287)

4. Пасько К. М. Психологічні особливості роботи з травмою у методі арт-терапії. *Слобожанський науковий вісник. Серія Психологія*. 2025. № 1. С. 96-99. <https://journals.spu.sumy.ua/index.php/psy/article/view/633>

IV. Навчально – методична та практична діяльність співробітників центру.

Колективом кафедри психології розроблено, оновлено та запропоновано 11 (одинадцять) курсів для підвищення кваліфікації психологів навчальних та медичних закладів а також для педагогів.

1. Кузікова С.Б., доктор психологічних наук, професор «Підтримка ментального здоров'я особистості в критичних ситуаціях життя».

2. Вертель А.В., доктор педагогічних наук, доцент, доцент кафедри психології «Основи дитячого психоаналізу».

3. Дворніченко Л.Л., кандидат філософських наук, доцент, доцент кафедри психології «Психологічні особливості спілкування у критичних ситуаціях життя (для осіб, що надають паліативну допомогу)»; «Теорія і практика психологічного консультування».

4. Пухно С.В., кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології «Психологія ефективного педагогічного спілкування».

5. Єрмакова Н.О., кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології «Первинна психологічна допомога».

6. Єрмакова Н.О., кандидат психологічних наук, доцент, доценткафедри психології «Психологія впливу: теорія і технології».

7. Пасько К.М., кандидат філософських наук, доцент, доцент кафедри психології «Арт-техніки активізації внутрішніх ресурсів».

8. Пухно С.В., кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології «Психологія ефективного спілкування».

9. Усик Д.Б., кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології «Технології роботи практичного психолога в закладах дошкільної освіти».

Крім того, протягом навчального року були проведені зустрічі студентів з психологами практиками, на яких студенти, майбутні психологи мали можливість отримати практично значущі знання від практикуючих психологів. Це гостьові лекції:

1. Жданюк Л., кандидат психологічних наук, доцент кафедри кризової психології ПНПУ імені В. Г. Короленка, реєстрова психотерапевтка в напрямку центрованої та особистісної психотерапії «Кризи в житті людини. Травми та травматичні події. Сучасні протоколи кризових інтервенцій», (13 березня 2025 р).

2. Лукомська С., кандидата психологічних наук, старшого наукового співробітника лабораторії методології і теорії психології Інституту психології

імені Г. С. Костюка НАПН України, «Особливості девіантної поведінки підлітків під час війни», (28 березня 2025р).

3. Яковець О., старший офіцер відділу психологічної підтримки персоналу командування сил підтримки ЗСУ, тема «Особливості роботи військового психолога Збройних Сил України», (21 квітня 2025 р).

4. Лукомська С., кандидата психологічних наук, старшого наукового співробітника лабораторії методології і теорії психології Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України, «Виснажені, але не зламані». Про втому від війни та як знайти ресурси жити далі. (26 листопада 2025 р.),

Гандзілевська Г., д. психол. н., проф., психодраматистка, гештальт-консультантка, казкотерапевтка, Національний університет «Острозька академія» (Україна); Škorvagová E., Mgr. PhD., PhD, когнітивно-поведінкова терапевтка, Жилінський університет в Жиліні (Словаччина). Техніки психодрами та когнітивно-поведінкової терапії на ранкових зустрічах у школі, (4 грудня 2025).

V. Профорієнтаційна діяльність.

Профорієнтаційна діяльність є одним з важливих напрямів роботи ННЦ. Викладачами кафедри, членами РЦ був проведений «День відкритих дверей» у 2025 році, а також участь у заходах університету.

VI. Планування роботи ННЦ на 2026 рік.

1. Проведення науково-дослідної роботи за тематикою кафедри та ресурсного центру та висвітлення результатів дослідження у фахових виданнях.

2. За результатами наукової та практичної діяльності створення майстер-класів за тематикою ННЦ та опробування їх на науково-методичних семінарах та конференціях.

3. Розробка навчально-методичних матеріалів до прикладних курсів підготовки практичних психологів.

4. Проведення методичних та практичних семінарів для викладачів кафедри, практичних психологів навчальних закладів щодо апробації інноваційних технологій в організації та проведенні навчально-виховного процесу.

5. Співпраця і участь у семінарах навчально-методичного центру психологічної служби сумської області.

6. Консультування молоді, малозабезпечених та усіх потребуючих верств населення на базі консультативного пункту по наданню безкоштовної психологічної допомоги населенню.

7. Співробітництво з професіоналами практиками: психологами консультантами телефону довіри, лікарями психіатрами-психотерапевтами, практикуючими психологами.

8. Подальший розвиток співпраці з відділом працевлаштування, професійно-технічної освіти та додаткових платних послуг, щодо створення курсів підвищення кваліфікації викладачів університетів, практичних психології, та вчителів.